NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY CHRISTINE STIX-HACKL prednesené 7. marca 2006 [1]

I — Úvod

1. Vnútroštátny súd by sa na základe svojho návrhu na začatie prejudiciálneho konania chcel v podstate dozvedieť, či poplatok vyberaný pri preprave kreviet rybárskym plavidlom registrovaným v Holandsku je v rozpore s článkom 25 ES alebo s článkom 90 ES, keď tento poplatok slúži na financovanie zariadení na kontrolu dodržiavania noriem obchodovania s týmito produktmi a to obzvlášť vtedy, keď sa vyberá aj pri uskutočnení dodávky do iného členského štátu.

2. Spor vo veci samej sa týka vyberania takého poplatku za krevety dodané do Dánska v hospodárskom roku 2000.

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

II — Právny rámec

A — *Právna úprava Spoločenstva*

3. Článok 25 ES znie:

„Clá na dovozy a vývozy a poplatky s rovnakým účinkom sa medzi členskými štátmi zakazujú. Tento zákaz sa vzťahuje taktiež na clá fiškálnej povahy."

4. Článok 90 ES stanovuje:

„Žiaden členský štát nezdaní produkty z iných členských štátov nijakou priamou alebo nepriamou vnútroštátnou daňou prevyšujúcou dane ukladané priamo či nepriamo na podobné domáce produkty.

Ďalej, žiaden členský štát nezdaní produkty iných členských štátov nijakou vnútroštátnou daňou, ktorá nepriamo ochraňuje iné produkty."

5. Článok 23 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 [2] obsahuje definíciu (nepreferenčného) pôvodu tovaru a znie takto (výňatky):

„Článok 23

1. Za tovar, ktorý má pôvod v určitej krajine sa považuje tovar, ktorý bol v tejto krajine úplne získaný alebo vyrobený.

2. Výraz ‚tovar úplne získaný alebo vyrobený v určitej krajine' znamená:

a) ...

e) produkty poľovníctva a rybárstva vykonávaného v danej krajine;

f) produkty morského rybárstva a iné produkty získané z mimo teritoriálneho mora registrovanými plavidlami danej krajiny, ktoré sú v danej krajine zaregistrované alebo prihlásené a ktoré sa plavia pod vlajkou tejto krajiny;

g) ...

3. Na účely odseku 2 výraz ‚krajina' zahrňuje taktiež teritoriálne more danej krajiny."

B — *Vnútroštátne právo*

6. Productschap Vis je holandskou verejnoprávnou profesijnou organizáciou zriadenou podľa holandského práva. Článok 3 ods. 2 nariadenia o zriadení „Productschap Vis" opisuje účel tohto združenia takto:

„‚Productschap' sa zriaďuje pre podniky, ktoré

a) vykonávajú rybolov;

2 — Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307) (ďalej len „colný kódex").

b) spracovávajú ryby na účely získania, v prípade potreby po ich spracovaní, produktov využiteľných ako potraviny alebo krmivá;

c) vykonávajú obchod — s výnimkou dovozu, tranzitu a trojstranného obchodu — s rybami alebo produktmi získanými z rýb, ktoré je možné, po ich spracovaní alebo bez spracovania, využiť ako potraviny."

7. Verordening financiering garnalenzeven en garnalenkrakers visafslagen 2000 (nariadenie o financovaní sít a lúpačiek dražených kreviet v hospodárskom roku 2000, ďalej len „nariadenie") znie (v rozsahu relevantnom pre tento prípad):

„Článok 2

1. Počnúc prvým pondelkom nasledujúcim po dni nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia je podnikateľ, ktorý prepravuje krevety na palube holandského rybárskeho plavidla, povinný uhradiť na účet Productschap poplatok v sume 0,01 florénov za 1 kg kreviet, ktoré prepraví a predá pre ľudskú spotrebu.

2. ...

Článok 3

1. Výťažok z poplatku je určený na financovanie nákupu sít a lúpačiek kreviet zo strany Productschap Vis, ako aj na ich umiestnenie a údržbu.

2. Poplatok v zmysle článku 2 ods. 1 sa nevyberá odo dňa, ktorý nasleduje po dni, keď saldo položky rozpočtu s názvom „Medebewind onder Garnalenzeven" prekročí čiastku 600 000 florénov.

...

Článok 5

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januára 2000.

..."

III — Skutkový stav veci a prejudiciálne otázky

8. Žalobkyňa v spore vo veci samej, Visserijbedrijf D. J. Koornstra & Zn. vof (ďalej len „Koornstra"), je podnik, ktorý prepravuje krevety na palube rybárskeho plavidla Elizabeth. Podľa jeho vyhlásenia z 1. augusta 2002 Koornstra počas hospodárskeho roka 2000 prepravil 52 984 kg kreviet, z ktorých 28 774 kg bolo predaných na dražbe v Holandsku a 24 210 kg bolo priamo dodaných do Dánska na účely ich uvedenia na trh v tomto štáte.

9. Na základe článku 2 ods. 1 nariadenia Productschap Vis rozhodnutím z 19. septembra 2002 vyrubil Koornstra za rok 2000 poplatok v sume 242,10 NLG (109,86 eur) za uvedených 24 210 kg kreviet, ktoré boli dodané do Dánska.

10. Listom z 25. októbra 2002 podal Koornstra proti tomuto rozhodnutiu sťažnosť.

11. Rozhodnutím z 19. marca 2003 Productschap Vis sťažnosť Koornstra zamietol. Pritom sa odvolal najmä na rozhodnutie vnútroštátneho súdu z 21. februára 2003, podľa ktorého okolnosť, že skutočnosť vedúca k vzniku poplatku, teda preprava holandským rybárskym plavidlom, nastala v Dánsku, nebráni povinnosti uhradiť uvedený poplatok. Podľa článku 9 nariadenia o založení Productschap má totiž predstavenstvo Productschap právo voľnej úvahy pri definovaní skutočnosti vedúcej k vzniku poplatku. Ďalej možno z tohto rozhodnutia odvodiť, že okolnosť, že činnosti financované z výnosu poplatku neprináša dotknutému podniku podľa jeho vyhlásenia žiadny prospech a že okolnosť, že poplatok už bol zaplatený v Dánsku, nezbavuje sporné poplatky ich právneho základu.

12. Listom z 25. apríla 2002 podal Koornstra proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok. Na podporu opravného prostriedku Koornsta najmä uviedol, že poplatok je v rozpore s článkami 25 ES alebo 90 ES v rozsahu, v akom sa vyberá za krevety prepravené do Dánska. Porušenie článkov 25 ES a 90 ES vyplýva podľa Koornstra aj z toho, že za triedenie a lúpanie kreviet zaplatila dvakrát, raz Dansk Heiploeg a raz žalovanej. Toto dvojité zaťaženie má diskriminačný účinok na obchod v rámci Spoločenstva.

13. V návrhu na začatí prejudiciálneho konania College van Beroep voor het Bedrijfsleven (ďalej len „College" alebo „vnútroštátny súd") poukazuje predovšetkým na to, že poplatok stanovený v článku 2 ods. 1 uvedeného nariadenia (ďalej len „sporný

poplatok") sa vyberá aj v prípade prepravy holandským rybárskym plavidlom podnikateľom mimo Holandska, pričom základom poplatku je celkové množstvo kreviet prepravených a predaných pre ľudskú spotrebu.

14. Vnútroštátny súd ďalej konštatuje, že vo veci samej je poplatok vyrubený Koornstra za finančný rok 2000 spochybňovaný len v tom rozsahu, v akom bol uložený za krevety dodané do Dánska a predané pre ľudskú spotrebu.

15. College poznamenáva, že sporný poplatok sa nevyberá pri dovoze alebo z dôvodu dovozu z iného členského štátu a nevedie ani k diskriminácii medzi tuzemským tovarom a tovarom z iných členských štátov. Súlad sporného poplatku s článkami 25 ES a 90 ES však nie je zrejmý vzhľadom na účel sporného poplatku.

16. College v tejto súvislosti konštatuje, že výnos z poplatku prináša prospech výhradne podnikom, ktoré prevádzkujú holandské rybárske lode a ktoré prepravujú krevety do Holandska, bez ohľadu na pôvod kreviet. Výnos z poplatku sa použije aj na krevety dodané do Holandska z iných štátov, nie však na holandské krevety prepravené do zahraničia.

17. Vnútroštátny súd zastáva názor, že poplatok môže mať obmedzujúci účinok na obchod vtedy, keď sa vyberá aj pri preprave kreviet do iného členského štátu a v tomto štáte sa znovu vyberá poplatok za triedenie a lúpanie kreviet.

18. Za týchto okolností College rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

1. Je taký poplatok, akým je sporný poplatok uložený podniku členského štátu za prepravu kreviet rybárskym plavidlom registrovaným v tomto členskom štáte, ktorý slúži na financovanie sít a lúpačiek kreviet v tomto štáte, zlučiteľný s právom Spoločenstva, najmä s článkami 25 ES a 90 ES, keď sa tento poplatok vyberá aj za krevety, ktoré tento podnik prepravuje na iné miesto v Spoločenstve?

2. Závisí odpoveď na predchádzajúcu otázku od:

   a) miesta, kde boli krevety vylovené;

b) skutočnosti, že po preprave na iné miesto Spoločenstva sa krevety ďalej prepravujú do členského štátu registrácie rybárskeho plavidla;

c) skutočnosti, že v prípade prepravy na iné miesto Spoločenstva je triedenie a lúpanie kreviet na tomto mieste tiež odplatné?

IV — O prejudiciálnych otázkach

A — *Úvodné poznámky*

19. Produkty, ktoré sú predmetom sporu vo veci samej, a to krevety (*Crangon crangon*), patria do pôsobnosti nariadenia Rady (EHS) č. 3759/92 zo 17. decembra 1992 o spoločnej organizácii trhu s produktmi rybárstva a akvakultúry [*neoficiálny preklad*] [3] (ďalej len „nariadenie č. 3759/92"). Toto nariadenie zahŕňa podľa svojho článku 1 úpravu cien a obchodovania, ako aj spoločné pravidlá hospodárskej súťaže.

20. Na základe článku 2 nariadenia č. 3759/92 boli nariadením Rady (ES) č. 2406/96 [4] (ďalej len „nariadenie č. 2406/96") stanovené spoločné normy obchodovania. Podľa článku 3 ods. 2 nariadenia č. 2406/96 tieto normy obchodovania pozostávajú z kategórií čerstvosti a z hmotnostných a veľkostných kategórií.

21. Produkty, pre ktoré boli stanovené normy obchodovania, možno — bez ohľadu na ich pôvod — predávať iba ak spĺňajú požiadavky nariadenia č. 2406/96 [5]. Podľa článku 3 ods. 1 nariadenia č. 3759/92 je povinnosťou členských štátov zabezpečiť dodržiavanie noriem obchodovania.

22. Vnútroštátne nariadenie, ktoré je právnym základom pre vyberanie sporných poplatkov, slúži zjavne na vykonanie tohto právneho rámca práva Spoločenstva tým, že zabezpečuje financovanie sít a lúpacích zariadení na vykonávanie kontrol podľa článku 3 ods. 1 nariadenia č. 3759/92. Všetci zúčastnení zastávajú názor, že dotknuté vnútroštátne nariadenie neovplyvňuje fungo-

3 — Ú. v. ES L 388, s. 1.

4 — Nariadenie Rady (ES) č. 2406/96 z 26. novembra 1996 ustanovujúce spoločné normy pre obchodovanie s určitými produktmi rybolovu (Ú. v. ES L 334, s. 1; Mim. vyd. 04/002, s. 331).

5 — Pozri článok 2 ods. 1 nariadenia č. 2406/96.

vanie mechanizmov stanovených v rámci uvedenej organizácie spoločného trhu. [6]

23. Treba ďalej na úvod poznamenať, že prejudiciálne otázky neodkazujú na ustanovenia Zmluvy v oblasti štátnej pomoci, hoci Súdny dvor rozhodol, že sa pojem štátna pomoc môže vzťahovať nielen na určité parafiškálne poplatky v závislosti od použitia výnosov z týchto poplatkov [7], ale aj na vyberanie príspevkov, ktoré sú parafiškálnymi poplatkami. [8] To zjavne vyplýva z toho, že dotknuté vnútroštátne nariadenie bolo oznámené Komisii.

24. Komisia vo svojich písomných pripomienkach k tejto veci uviedla, že 10. mája 1999 prehlásila predmetný režim štátnej pomoci za zlučiteľný so Zmluvou ES. Podľa vlastného vyjadrenia prijala toto rozhodnutie na základe mylnej domnienky, že sa tieto poplatky týkajú len podnikov, ktoré prepravujú na holandskej rybárskej lodi krevety do Holandska, a teda nie tých, ktoré prepravujú na holandskej rybárskej lodi krevety do iných členských štátov. Komisia na základe toho uvádza, že ak by bola poznala skutočný právny stav, vyhlásila by dotknutý režim pomoci za nezlučiteľný sa spoločným trhom.

25. Komisia sa však domnieva, že jej rozhodnutie z 10. mája 1999 nepredstavuje prekážku, pretože podľa judikatúry Súdneho dvora povolenie všeobecného režimu poplatkov za tuzemské poľnohospodárske produkty... udelené Komisiou na základe ustanovení Zmluvy ES o štátnej pomoci nebráni vnútroštátnym súdom posúdiť, či poplatok, ktorý je ako sporný poplatok súčasťou tohto režimu, je zlučiteľný s článkami [25 ES alebo 90 ES] najmä vzhľadom na použitie jeho výnosu. [9]

26. Z uvedeného rozsudku teda vyplýva, že prejudiciálne otázky treba preskúmať bez ohľadu na rozhodnutie Komisie v oblasti pomoci.

B — *Stav judikatúry týkajúcej sa systematiky článku 25 ES a 90 ES*

1. Prednostné použitie článku 25 ES a 90 ES

27. Vnútroštátny súd sa v návrhu na začatie prejudiciálneho konania správne odvoláva na

6 — Pokiaľ ide o judikatúru Súdneho dvora v tejto oblasti, pozri napríklad rozsudok z 13. decembra 1983, Apple and Pear Development Council/Lewis, 222/82, Zb. s. 4083, bod 31.

7 — Pozri okrem iného rozsudok zo 16. decembra 1992, Lornoy a i., C-17/91, Zb. s. I-6523, bod 28.

8 — Pozri rozsudky z 27. októbra 1993, Scharbatke, C-72/92, Zb. s. I-5509, bod 20, a z 27. novembra 2003, Enirisorse, C-34/01 až C-38/01, Zb. s. I-14243, bod 43.

9 — Rozsudok z 23. apríla 2002, Nygård, C-234/99, Zb. s. I-3657, bod 64.

články 25 ES a 90 ES, pretože články 28 ES a 29 ES sa nepoužijú na parafiškálne poplatky, ak sú použiteľné iné ustanovenia Zmluvy ako článok 25 ES o poplatkoch s rovnakým účinkom alebo článok 90 ES o diskriminačnom vnútroštátnom zdanení.

2. Pôsobnosť a vymedzenie článkov 25 ES a 90 ES

28. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa totiž pôsobnosť článku 28 ES netýka ani ustanovení Zmluvy o poplatkoch s rovnakým účinkom ako clo (článok 25 ES), ani ustanovení Zmluvy o diskriminačnom vnútroštátnom zdanení (článok 90 ES). [10]

29. Pre postup pri preskúmaní to znamená, že treba najskôr overiť, či také opatrenie, ako je sporné opatrenie vo veci samej, patrí do pôsobnosti článkov 25 ES alebo 90 ES, a že len v prípade zápornej odpovede treba preskúmať, či predmetné opatrenie patrí do pôsobnosti článkov 28 ES alebo 29 ES. [11]

30. Podľa článku 25 ES sú clá na dovozy a vývozy a poplatky s rovnakým účinkom medzi členskými štátmi zakázané. O poplatkoch s rovnakým účinkom vnútroštátny súd správne pripomína, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora [12] sa tento zákaz vzťahuje zásadne na všetky poplatky vyžadované pri dovoze alebo z dôvodu dovozu, ktoré zaťažujú konkrétny dovážaný tovar, zatiaľ čo podobný vnútroštátny tovar nie je zaťažený. Vnútroštátny súd okrem toho správne vychádza z toho, že aj finančné zaťaženie určené na financovanie činnosti organizácie verejného práva môže byť poplatkom s rovnakým účinkom ako clo.

31. Ako už Súdny dvor niekoľkokrát rozhodol, je takéto finančné zaťaženie, aj keď minimálne, uplatňované na vnútroštátny alebo zahraničný tovar z dôvodu jeho prechodu cez hranice, nezávisle od jeho označenia a spôsobu výberu, aj keď nejde o clo vo vlastnom zmysle slova, poplatkom

10 — Pozri tomto zmysle okrem iného rozsudky z 22. marca 1977, Iannelli a Volpi, 74/76, Zb. s. 577, bod 9; z 11. marca 1992, Compagnie commerciale de l'Ouest a i., C-78/90 a C-83/90, Zb. s. I-1847, bod 20, a Lornoy a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 14, a Enirisorse, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 56.

11 — Pozri aj rozsudky Lornoy a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 15, a Enirisorse, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 57.

12 — Pozri okrem iného rozsudok z 11. júna 1992, Sanders, C-149/91 a C-150/91, Zb. s. I-3899, bod 15.

s rovnakým účinkom ako clo v zmysle článku 23 ES. [13]

32. Podľa článku 90 ES nesmú členské štáty za tovar z iných členských štátov vyberať priamo alebo nepriamo žiadne vyššie vnútroštátne zdanenie ako tie, ktorými sú zaťažené podobné vnútroštátne produkty. Podľa judikatúry poplatok nie je poplatkom s účinkom rovnakým ako clo, ale vnútroštátnou daňou v zmysle článku 90 ES, ak je súčasťou všeobecného vnútroštátneho daňového systému, ktorý zaťažuje kategórie produktov systematicky podľa objektívnych kritérií nezávisle od pôvodu produktu alebo krajiny určenia. [14]

33. V tejto súvislosti treba tiež pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry nie sú predpisy o poplatkoch s rovnakým účinkom a ustanovenia o diskriminačnom vnútroštátnom zdanení použiteľné kumulatívne, takže jeden a ten istý poplatok nemôže podľa systému Zmluvy ES patriť súčasne do oboch kategórií. [15]

34. Je teda zrejme nevyhnutné navzájom vymedziť pôsobnosť článkov 25 ES a 90 ES.

35. Judikatúra Súdneho dvora však objasňuje ťažkosti spojené s týmto striktným vymedzením. Každá jednostranne uložená finančná záťaž, bez ohľadu na jej označenie alebo spôsob vyberania, ktorá postihuje tovar z dôvodu, že prekračuje hranicu, ak nie je clom vo vlastnom slova zmysle, je poplatkom s rovnakým účinkom v zmysle článkov 23 ES a 25 ES. [16] To však neplatí, ak je zaťaženie súčasťou všeobecného vnútroštátneho daňového systému, ktorý zaťažuje kategórie tovarov systematicky podľa objektívnych kritérií nezávisle od pôvodu tovaru; v tomto prípade patrí finančné zaťaženie do pôsobnosti článku 90 ES. [17] Ako príklad takejto povinnosti možno menovať vnútroštátne produkty spracované na vnútroštátnom trhu alebo produkty uvedené na vnútroštátny trh na strane jednej a vnútroštátne produkty vyvezené v nespracovanom stave na strane

13 — Rozsudok z 9. septembra 2004, Carbonati Apuani, C-72/03, Zb. s. I-8027, bod 20 s odkazom na rozsudky z 9. novembra 1983, Komisia/Dánsko, 158/82, Zb. s. 3573, bod 18; zo 16. júla 1992, Legros a i., C-163/90, Zb. s. I-4625, bod 13; z 22. júna 1994, Deutsches Milch-Kontor, C-426/92, Zb. s. I-2757, bod 50; zo 14. septembra 1995, Simitzi, C-485/93 a C-486/93, Zb. s. I-2655, bod 15, a zo 17. septembra 1997, UCAL, C-347/95, Zb. s. I-4911, bod 18. Zákaz poplatkov s rovnakým účinkom ako clo vyplýva tak z článku 23 ES, ako aj z článku 25 ES.

14 — Rozsudok Carbonati Apuani, citovaný v poznámke pod čiarou 13 vyššie, bod 17. Pozri aj rozsudky z 3. februára 1981, Komisia/Francúzska, C-90/79, Zb. s. 283, bod 14, a Legros a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 11.

15 — Pozri okrem iného rozsudky UCAL, už citovaný v poznámke pod čiarou 13 bod 17; z 2. apríla 1998, Outokumpu Oy, C-213/96, Zb. s. I-1777, bod 19, a Nygård, už citovaný v poznámke pod čiarou 9, bod 17.

16 — Pozri bod 30 vyššie. Pozri tiež rozsudky zo 17. júla 1997, Haahr Petroleum, C-90/94, Zb. s. I-4085, bod 20, a Outokumpu Oy, už citovaný v poznámke pod čiarou 15, bod 20.

17 — Pozri bod 32 vyššie.

druhej, pokiaľ je skutočnosť vedúca k vzniku dane pre obidva druhy produktov rovnaká. [18]

36. Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu takého zaťaženia, ako je zaťaženie, o ktoré ide vo veci samej, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že môže byť potrebné vziať do úvahy účel použitia výnosu z poplatku. Vo svojich návrhoch vo veci Lornoy a i. uviedol generálny advokát Tesauro [19], že takéto posúdenie má zásadný význam, pretože umožňuje okrem čisto formálnych hľadísk zistiť, že určité poplatky, ktoré síce rovnako zaťažujú tak vnútroštátne produkty, ako aj dovezené produkty, môžu mať práve na základe ich stanoveného použitia v skutočnosti rozdielny dopad a že sa podľa okolností prejavia buď ako poplatky s rovnakým účinkom, alebo ako vnútroštátna daň nezlučiteľná s článkom 90 ES. [20]

37. Ak je totiž výnos takého poplatku určený na financovanie činností, ktoré sú prospešné hlavne pre tie zaťažené vnútroštátne produkty, ktoré sa spracúvajú na vnútroštátnom území alebo sa uvádzajú na vnútroštátny trh, môže z toho vyplývať, že čiastka vyberaná podľa jednotných kritérií je napriek tomu diskriminačným zdanením v rozsahu, v akom je daňová povinnosť zaťažujúca produkty spracované na vnútroštátnom území alebo uvedené na vnútroštátny trh neutralizovaná výhodami, na ktorých financovanie slúži, zatiaľ čo pre produkty vyvezené v nespracovanom stave predstavuje čistú záťaž. [21]

38. Podľa judikatúry je tento poplatok poplatkom s účinkom rovnakým ako clo, ktorý je v rozpore s článkami 23 ES a 25 ES vtedy, keď výhody vyplývajúce z požitia výnosu z poplatku plne kompenzujú zaťaženie produktov spracovaných na vnútroštátnom území alebo uvedených na vnútroštátny trh pri ich uvedení na trh. [22] [23]

18 — Rozsudok Nygård, už citovaný v poznámke pod čiarou 9, bod 20. V uvedenom rozsudku Súdny dvor poukazuje formou analógie na rozsudky Sanders, už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 17, a Outokumpu Oy, už citovaný v poznámke pod čiarou 15, bod 24, ktoré sa však týkali poplatkov, ktoré sa vyberali tak za tuzemský tovar, ako aj za dovezený tovar.

19 — Spojené návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Tesauro 25. júna 1992 vo veciach C-17/91, C-114/91 a C-144/91, ako aj C-145/91 (rozsudok už citovaný v poznámke pod čiarou 7).

20 — Vzhľadom na analógiu medzi kvalifikáciou ako poplatku s účinkom rovnakým ako dovozné clo a kvalifikáciou ako poplatku s účinkom rovnakým ako vývozné clo, ktorú Súdny dvor pripustil najmä v rozsudku Nygård, už citovanom v poznámke pod čiarou 9, sa zdá byť táto myšlienka použiteľná aj v prípade sporného poplatku, pokiaľ ide o kvalifikáciu ako poplatku s účinkom rovnakým ako vývozné clo, prípadne ako diskriminačné vnútroštátne zdanenie.

21 — Rozsudok Nygård, už citovaný v poznámke pod čiarou 9, bod 22. Ako už bolo uvedené v poznámke pod čiarou 18, odkazuje tento rozsudok formou analógie na rozsudky z 21. mája 1980, Komisia/Taliansko, 73/79, Zb. s. 1533, bod 15; Compagnie commerciale de l'Ouest a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 10, bod 26, a UCAL, už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 21.

22 — Rozsudok Nygård, už citovaný v poznámke pod čiarou 9, bod 23, s odkazom na rozsudky Compagnie commerciale de l'Ouest a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 10, bod 27, Lornoy a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 7, bod 21, a Scharbatke, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 10.

23 — Súdny dvor použil už predtým takúto argumentáciu pri porovnaní zaobchádzania s tuzemskými výrobkami a s výrobkami dovezenými — pozri napríklad rozsudky z 18. júna 1975, IGAV, 94/74, Zb. s. 699, a Compagnie commerciale de l'Ouest a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 10, ako aj rozsudky z 19. júna 1973, Capolongo, 77/72, Zb. s. 61; z 22. marca 1977, Steinike, 78/76, Zb. s. 595; z 25. mája 1977, Cucchi, 77/76, Zb. s. 987; z 25. mája 1977, Interzuccheri, 105/76, Zb. s. 1029; Komisia/Taliansko, už citovaný v poznámke pod čiarou 21, a z 28. januára 1981, Kortmann, 32/80, Zb. s. 251.

39. Naproti tomu by takýto poplatok porušoval zákaz diskriminácie uvedený v článku 90 ES, ak by výhody, ktoré so sebou prináša použitie príjmov z poplatku pre vnútroštátne produkty spracované na vnútroštátnom území alebo uvedené na vnútroštátny trh, kompenzovali len čiastočne zaťaženie, ktoré znášajú. [24]

40. Súdny dvor už nakoniec rozhodol, že poplatok, ktorý je primeranou odmenou za službu skutočne poskytnutú dlžnému hospodárskemu subjektu, nie je poplatkom s účinkom rovnakým ako clo. [25]

C — *Posúdenie*

41. Najprv treba znova pripomenúť, že poplatok uložený Koonstra za finančný rok 2000 je napadnutý len v rozsahu, v akom sa vzťahuje na krevety, ktoré boli dodané do Dánska a predané pre ľudskú spotrebu. Pokiaľ ide o skutočnosť vedúcu k vzniku sporného poplatku, treba konštatovať, že sporný poplatok sa vyberá za krevety prepravené holandským rybárskym plavidlom bez ohľadu na miesto ich prepravy.

42. Treba teda najskôr preskúmať, či možno sporný poplatok kvalifikovať ako poplatok s účinkom rovnakým ako clo v zmysle článku 23 ES a nasl.

O kvalifikácii poplatku ako poplatku s rovnakým účinkom

43. Vnútroštátny súd zastáva názor, že v danom prípade nemôže byť reč o poplatku s rovnakým účinkom už aj preto, lebo sporný poplatok sa nevyberá *pri dovoze alebo z dôvodu dovozu* z iného členského štátu. To je aj názor gréckej vlády. Holandská vláda a Productschap Vis tiež uvádzajú, že sporný poplatok sa bez rozdielu vzťahuje na krevety vyvážané do ostatných členských štátov aj na krevety dodané do Holandska. Keďže tento poplatok nezaťažuje výlučne tovar určený na vývoz, nepatrí do pôsobnosti článku 25 ES. V každom prípade je vnútroštátnou daňou v zmysle článku 90 ES, ktorá

24 — Rozsudok Nygård, už citovaný v poznámke pod čiarou 9, bod 23. Pozri aj rozsudok UCAL, už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 22.

25 — Rozsudky z 26. februára 1975, Cadsky, 63/74, Zb. s. 281, bod 8; Komisia/Dánsko, už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 19; z 22. apríla 1999, CRT France International, C-109/98, Zb. s. I-2237, bod 17, a Carbonati Apuani, už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 31.

je v súlade so Zmluvou ES, lebo zaťažuje rovnakým spôsobom a v rovnakej fáze uvádzania na trh krevety spracované na vnútroštátnom území a uvedené na vnútroštátny trh a krevety vyvezené do iných členských štátov.

44. Podľa údajov vnútroštátneho súdu sa dotknutý poplatok vyberá výlučne od podnikov prepravujúcich na holandských rybárskych lodiach krevety predávané pre ľudskú spotrebu, a to bez ohľadu na krajinu dodania a predaja a bez ohľadu na určenie účelu, ktoré kupujúci potom krevetám určí.

45. Pochybnosti o zlučiteľnosti režimu sporného poplatku s článkami 25 ES alebo 90 ES vychádzajú nesporne z toho, že okruh poplatníkov — teda podnikov prepravujúcich krevety na holandských rybárskych lodiach, a síce jedno kam — a okruh príjemcov výnosu z tohto poplatku z dôvodu spôsobu jeho použitia — totiž podniky prepravujúce krevety do Holandska — sa nezhoduje. Zatiaľ čo podniky prepravujúce do Holandska krevety na rybárskych lodiach iných členských štátov môžu využívať — bezplatne (ak nie sú poplatníkmi) — zariadenia financované z výnosov z tohto poplatku, podniky prepravujúce krevety na holandských rybárskych lodiach do iných členských štátov sú poplatníkmi, ale nemôžu využívať výhody vyplývajúce z výnosu z uvedeného poplatku.

46. Vnútroštátny súd sa nesprávne domnieva, že kvalifikácia sporného poplatku ako poplatku s rovnakým účinkom ako clo musí byť vylúčená už len z dôvodu, že uvedený poplatok sa nevyberá pri dovoze ani z dôvodu dovozu z iného členského štátu. Rozhodujúca je teda skutočnosť, či dotknutý poplatok predstavuje prekážku obchodu vo vnútornom trhu.[26] Takáto prekážka môže podľa citovanej judikatúry vyplývať z toho[27], že vnútroštátne opatrenie je finančným zaťažením „uloženým z dôvodu prechodu cez hranice".[28] Či má v danom prípade sporný poplatok za následok takéto finančné zaťaženie však treba zistiť, podľa vyššie citovanej judikatúry, nielen na základe predpisov týkajúcich sa vyberania týchto poplatkov, ale aj na základe predpisov týkajúcich sa využitia výnosu z príslušného poplatku.

47. V tomto prípade treba preto určiť, či sporný poplatok nemá za následok zvláštne

26 — Rozsudok Carbonati Apuani, už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 28.

27 — Pozri vyššie bod 35 a nasl.

28 — Rozsudok Carbonati Apuani, už citovaný v poznámke pod čiarou 13, bod 22.

finančné zaťaženie podnikov vyvážajúcich krevety na holandskej rybárskej lodi. [29]

48. Komisia k tomu poznamenáva, že sporný poplatok zaťažuje obzvlášť vývoz kreviet na holandskej rybárskej lodi, keďže je preprava skutočnosťou vedúcou k vzniku poplatku s tým dôsledkom, že poplatok sa vyberá bez toho, aby dotknutý podnik mohol využívať zariadenia financované z výnosu z tohto poplatku. Grécka vláda zastáva naproti tomu názor, že na skutočnom využití triediacich a lúpacích zariadení nezáleží, vzhľadom na to, že samotné danie týchto zariadení k dispozícii je už poskytovaním služby.

49. Koornstra v konaní vo veci samej a vo svojich písomných pripomienkach uviedol, že táto povinnosť platiť poplatok bez protislužby vedie navyše k dvojitému zdaneniu, lebo použite podobných zariadení v Dánsku je samo osebe spoplatňované. Povahu dánskeho systému poplatkov však na základe spisu nemožno zistiť.

50. Otázka prípadného dvojitého zdanenia sa však javí byť irelevantnou: Komisia v tejto súvislosti správne poukázala na judikatúru Súdneho dvora [30], podľa ktorej „právo Spoločenstva neobsahuje v súčasnosti žiadny zákaz takého dvojitého zdanenia, k akému dochádza v prípade poplatkov, ako je poplatok, ktorého sa týka spor vo veci samej, upravených nezávislými vnútroštátnymi predpismi. Hoci je odstránenie takéhoto dvojitého zdanenia žiaduce v záujme voľného pohybu tovaru, dá sa dosiahnuť len prostredníctvom harmonizovania vnútroštátnych systémov..."

51. Pokiaľ ide o účinky sporného poplatku, vnútroštátny súd predniesol ešte aj otázku pôvodu produktov, ktorých sa dotknutá vnútroštátna úprava týka. Sporný režim poplatkov rozlišuje pri vyberaní poplatkov podľa vlajky dotknutej rybárskej lode — ale nie podľa pôvodu kreviet.

52. Stanovenie pôvodu kreviet totiž skutočne nie je v tomto konaní bezproblémové. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania

29 — Pri krevetách prepravených do Holandska vedie sporný poplatok v každom prípade k diskriminácii vnútroštátnych podnikov v rozsahu, v akom zariadenia na krevety financované z výnosu z poplatku slúžia taktiež na kontrolu kreviet prepravených do Holandska na inej než holandskej rybárskej lodi bez povinnosti platiť poplatok. Tento aspekt však nebude treba skúmať, pretože spor vo veci samej sa týka len kreviet prepravených do iného členského štátu — v tomto prípade do Dánska — holandským rybárskym plavidlom.

30 — Rozsudok Nygård, už citovaný v poznámke pod čiarou 9, bod 38.

vnútroštátny súd zvažuje použiť článok 23 colného kódexu, čo holandská vláda vo svojich písomných pripomienkach odmieta s odvolaním sa na to, že colný kódex sa na obchod v rámci Spoločenstva nemôže použiť.

53. Ak sa vychádza z toho, že v zásade je rozhodujúca definícia pôvodu stanovená colným kódexom, pre tento prípad z toho vyplýva: krevety prepravené holandským rybárskym plavidlom sú podľa článku 23 ods. 2 colného kódexu považované za tovar pochádzajúci z Holandska, ak boli vylovené z mora mimo teritoriálneho mora danej krajiny [písmeno f)] alebo v holandských vodách [písmeno e)]. Ak však boli krevety vylovené vo vodách iného členského štátu, považujú sa za tovar pochádzajúci z tohto členského štátu.

54. Ak sa tieto zásady použijú na daný prípad, treba konštatovať, že v prípade prepravy kreviet do Holandska sporný poplatok zvýhodňuje zahraničné krevety v tom zmysle, že sa vyberá len ak sa krevety nachádzajú na palube holandskej rybárskej lode, zatiaľ čo holandské krevety nepodliehajú poplatku len vtedy, keď sú prepravované na palube zahraničnej rybárskej lode.

55. Možno však pochybovať o tom, či sa článok 23 colného kódexu dá použiť. Holandská vláda totiž zdanlivo právom namieta, že pôvod tovaru v zásade nie je pri pohybe tovaru v rámci Spoločenstva rozhodujúci. Rozlíšenie podľa článku 23 ods. 2 colného kódexu nezodpovedá zásadám spoločnej politiky rybolovu, podľa ktorých sa produkty prepravené rybárskym plavidlom určitého členského štátu považujú za pochádzajúce z tohto členského štátu. Vychádzajúc z toho sa zdá v prípade veci samej správne nerozlišovať krevety podľa skutočného miesta výlovu, a teda považovať ich na holandskej rybárskej lodi v zásade za holandské krevety.

56. Ak teda vychádzam z tohto predpokladu, treba konštatovať, že sporný poplatok sa vyberá tak za holandské krevety prepravené do Holandska, ako aj za holandské krevety prepravené inde. Naproti tomu z výnosu zo sporného poplatku majú úžitok len krevety — holandské alebo zahraničné — prepravené do Holandska. [31]

31 — Pozri k tomu aj návrh na začatie prejudiciálneho konania: „... výnos z poplatkov sa použije výlučne na krevety prepravené do Holandska podnikmi prevádzkujúcimi holandské rybárske plavidlo, a to bez ohľadu na pôvod kreviet". A „... výnos z poplatkov sa použije aj na zahraničné krevety prepravené do Holandska, avšak nie na holandské krevety prepravené do zahraničia".

57. Ak sa teda v súlade s judikatúrou zohľadní účel použitia výnosu z vyberaného poplatku, vedie to ku konštatovaniu, že pri krevetách vyvezených na holandských rybárskych lodiach vedie sporné nariadenie k finančnému zaťaženiu dotknutého podniku, pretože síce podliehajú poplatku, nemajú z výnosu z poplatku žiadny úžitok, takže tu neprichádza do úvahy vyrovnanie záťaže, ktorá vznikla zaplatením poplatku výhodami vyplývajúcimi z tohto financovania. Na rozdiel od názoru gréckej vlády nie je pritom dôležité, či sú zariadenia financované z výnosu zo sporného poplatku dané k dispozícii, pretože tieto zariadenia slúžia plneniu kontrolnej povinnosti, ktorú má dotknutý členský štát. Za týchto okolností možno plnenie takejto kontrolnej povinnosti sotva označiť za „poskytovanie služby".

58. Sporný poplatok teda má obmedzujúci účinok na obchod v rozsahu, v akom sa vyberá aj za krevety prepravené holandským rybárskym plavidlom do iného členského štátu. To, či sa v tomto inom členskom štáte za triedenie a lúpanie kreviet platí, nie je v tejto súvislosti relevantné.[32]

59. V dôsledku toho treba konštatovať, že taký poplatok, akým je sporný poplatok uložený podniku členského štátu za prepravu kreviet rybárskym plavidlom registrovaným v tomto členskom štáte, ktorý slúži na financovanie sít a lúpačiek kreviet v tomto členskom štáte, nie je zlučiteľný s právom Spoločenstva, najmä s článkami 25 ES, keď sa tento poplatok vyberá aj za krevety, ktoré tento podnik prepravuje na iné miesto v Spoločenstve.

Toto konštatovanie platí, nezávisle od miesta, kde boli krevety vylovené, od skutočnosti, či sú po preprave na iné miesto Spoločenstva krevety ďalej prepravované do členského štátu registrácie rybárskeho plavidla, alebo či je v prípade prepravy na iné miesto Spoločenstva triedenie a lúpanie kreviet na tomto mieste tiež odplatné.

60. V dôsledku toho nie je potrebné preskúmať otázku, či treba sporný poplatok kvalifikovať ako diskriminujúcu vnútroštátnu daň.

32 — Vo veci samej to tak skutočne bolo. Podľa údajov vnútroštátneho súdu boli zodpovedajúce náklady započítané do ceny, ktorú Koornstra dostal za predaj kreviet v Dánsku od spoločnosti Dansk Heiploeg.

V — Návrh

61. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem Súdnemu dvoru na prejudiciálne otázky College odpovedať takto:

Taký poplatok, akým je sporný poplatok uložený podniku členského štátu za prepravu kreviet rybárskym plavidlom registrovaným v tomto členskom štáte, ktorý slúži na financovanie sít a lúpačiek kreviet v tomto členskom štáte, nie je zlučiteľný s právom Spoločenstva, najmä s článkami 25 ES, keď sa tento poplatok vyberá aj za krevety, ktoré tento podnik prepravuje na iné miesto v Spoločenstve.

Toto konštatovanie platí, nezávisle od miesta, kde boli krevety vylovené, od skutočnosti, či sú po preprave na iné miesto Spoločenstva krevety ďalej prepravované do členského štátu registrácie rybárskeho plavidla, alebo či je v prípade prepravy na iné miesto Spoločenstva triedenie a lúpanie kreviet na tomto mieste tiež odplatné.